

REIS

Reykjavík, Islandi pealinn, on maailma põhjapoolseim pealinn. Atlandi ookeani kaldal Esja vulkaani lähedal asuv pealinn on Islandi suurim linn, kus elab 120 000 elanikku.

Vabatahtlikuna ISLANDIL

Kadri Enn, Euroopa vabatahtliku teenistuse vabatahtlik Islandil 2013. aastal

Euroopa vabatahtlik teenistus viis mind üheksaks kuuks Islandile. Mõtlen tihti, kust sai alguse mõte minna just Islandile, kuid ühest vastust ma leida ei oska. See mõte puged ühel hetkel hinge ja tundsin, et pean seda järgima.

Teadsin enne Islandile minekut selle imekauni riigi ja Euroopa väikerahva kohta väga vähe ning seetõttu oli minu Islandil olemise aeg täis üllatusi. Mäletan, et nägin paar aastat tagasi dokumentaalfilmi Islandi majandusest, kuhu olid sekka põimitud imekaunid kaadrid selle riigi loodusest.

Mõte jäi pidama ühe filmis nähtud Islandi talumehe mõttel, et hoolimata eluaegsest võlakoorumusest, mida tal kanda tuleb, on majanduslangus parim, mis islandi rahvaga on juhtunud. See mõte kõlas nii ilusasti ja elutervelt meid ümbritsevas argises tarbimisühiskonnas, et tundsin vajadust avastada seda kaunist maad ja omapärast kultuuri.

Grupijuhina töölaagris

Töötasin vabatahtlikuna mitetulusühingus, mis korraldab rahvusvahelisi keskkonna- ja kultuuriteemalisi töölaagreid ning kuhu tulevad kokku eri vanuses ja paljudelt elualadelt vabatahtlikud üle maailma. Laagrid toimuvad mitmes paigas Islandil ja kestavad kaks nädalat. Minu roll neis laagrites oli olla grupijuht (*team leader*).

Grupijuhte on ühes laagris tavaliselt üks või kaks. Mul õnnestus olla laagrijuhit nii üksinda kui ka koos teistega.

Grupijuhina koostas laagri tegevuskava, juhendas grupidünaamika harjutusi ja ekskursioonid Islandi kaunitesse paikadesse, koostas inimeste soovimistamis- ja koristustoimkonnad, planeeris laagri eelarvet ja otsin toitu kogu grupile kaheks nädalaks, korraldasin kultuuriõhtuid, jagasin oma vabatahtlikele tööülesandeid ning töötasin grupis samadel tingimustel kui teised vabatahtlikud.

Grupijuht peab alati olema teistest vabatahtlikest üks samm ees, jälgima grupi meeleolu, lahendamata vabatahtlike probleeme, oskama vastata Islandi kohta esitatavatele küsimustele ning olema hea sõber ja mõnus kaaslane. See on töö, mis eeldab entusiasmi, rõõmsameelsust, väsimatust, paindlikkust, julgust ja avatust väljakutsetele.

Mõtlen sellele, milline olin oma esimese laagri alguses ja kui palju arenesin üheksa laagri jooksul, ning tõden, et seda kõike on sõnadega raske edasi anda. Kohustus laagrites inspireerivate inimestega, kellest paljudega tahan veel kohtuda. Iga päev kahenädalastes laagrites oli väga intensiivne, meelde jääv, täis suhtlemist ja teiste kultuuride kohta õppimist. Mulle sattus palju häid gruppe, kellelt sain hulgaliselt energiat. Mõni laagripäev oli nii tegevusrohke, et päeva lõpus vajusin üliväsinult voodisse, kuid hea energiaga grupid kannustasid mind hommikul taas reipalt ja rõõmsalt tõusma.

Elu Reykjavíkis

Laagritevahelise vaba aja veetsin Reykjavíkis, kus elasin koos grupijuhtidega Prantsusmaalt, Hispaaniast, Itaaliast, Poolast, Hollandist, Maltalt, Slovakiast ja Eestist. Meie maja asus Reykjavíki kesklinnas mõne sammu kaugusel peatänavast.

Vabal ajal jalutasin oma toredate sõpradega mööda kaunist mererannikut või Reykjavíki värvikirevate majadega täidetud tänavaid, mängisime lauatennist ja korvpalli, jõime kohvi Reykjavíki hubastes kohvikutes ja korraldasime filmiõhtuid.

Igal õhtul istusime elutoa suure laua taha, et koos einestada ja rääkida oma päevast, muredest ja rõõmudest. Nautisin eri maade kokakunsti ja rääkisin palju oma uutele sõpradele Eestimaast.

Elu koos nii suure hulga inimestega on kogemusterohke ja õpetlik. Olin kogu aeg inimestest ümbritsetud ega tundnud ennast kordagi üksildasena. Islandil olud aja jooksul proovisin ära kuruksuulsa mädandatud haikala, millele rüübatakse peale põletatud köömneviina.

Virmaliste püüdmine

Mäletan selgelt, kuidas esimest korda nägin virmalisi – see oli äärmiselt emotsionaalne. Virmaliste püüdmine oli talvisel pimedal ajal adrenaliinirikas nii nagu suvel päikseloojang, millest sarnast ei ole ma mitte kunagi varem näinud. Islandil tundsin esimest korda elus, et looduse ilu ajab mind kisendama ja isegi pisarad kipuvad silma.

Matkates imekaunites mägedes ja kogedes Islandi looduse toorest jõudu, mis on tuuline, tormine ja vahel saatuslik, tundsin, kui habras on inimene. Mõõda maanteed sõites sain tunda liivaja lumetormi, ülitugevat tuult, mis tahtis autojuhil vägisi rooli käest võtta, vihma ja rahet. Öösel magades äratas mind tihti torm, mis peksles vastu akent, või tuul, mis avas majakuse.

Iga päev on Islandil eelmisest erinev ja neid päevi, mis on tuu-

See fantastiline koht, kus oma laagri vabatahtlikega käisime, pole popkunst või moderne skulptuur, vaid need vulkaanilistele paikadele tüüpilised oreilived on valmistatud loodus ise.

Põhja-Islandil on juunikuuski lumi maas.

Goðafoss (tõlkes jumalate juga), mille kõrgus on 12 ja laius 30 meetrit, on üks turismimagnetitest Islandil.

levaiksed ja päikselised, on vähe. Suvi on jahe. Mõnel juulikuus päeval mägedesse minnes panin selga talvejope, millega veebruarikuus Islandile olin saabunud. Kuid leidus ka päikeselisi päevi, mil pakkisime sõpradega rannakoti, otsisime välja päikseprillid ja läksime päikest võtma mere äärde, kus väikesed lapsed isegi vees sulistasid, olgugi et õhusooja oli 14 kraadi.

Kogesin esimest korda elus ööpäev läbi püsivat päevavalgust, mis alguses mind pidevalt öösiti üles ajas, sest vaim ei tahtnud valges magama jääda.

Islandi kliima on karastav, õhk karge ja vesi puhas. Veel oktoobri keskpaigas võtsin sõpradega ette kolmepäevase ekstreemmatka mõni aasta tagasi Euroopa lennuliikluse peatanud Eyjafjallajökulli vulkaani juurde.

Tõusime koos raskete matkajatega 1000 meetri kõrgusele, ületasime kartmatult paljajalu väikseid jääkülmil jõgesid ja magasime telgis, kui väljas oli õhk

juba mõne miinuskraadi ringis. Tundsin ennast tugevamana kui kunagi varem ja täis energiat järgmisteks väljakutseteks.

Linnuriik

Õnnestus näha sealset liigirikast linnuriiki, mille tähtsaim esindaja on imearmas väike lunn. Suvisel ajal võitlesin Põhja-Islandil pesitsevate lindudega, kes ründavad inimesi ja koduloomi, et kaitsta põlvudele peidetud mune.

Nägin meres hülgeid ja maantee ääres põhjapõtru. Suurim üllatus oli kesksuvel Põhja-Islandi mererannikul jalutades vaalasisid näha. Igal õhtul pärast tööpäeva läksime mere äärde, et hiirvaiksel kuulata vaalade mõirgamist ja otsida aeg-ajalt veepinnale kerkiat vaalasaaba. Töö viis mind Islandi eri paikadesse, sest laagrid toimuvad peale Reykjavíki saare ida-, põhja- ja lõunaosa.

Vabatahtlike reisisaajana tein Islandil olud aja jooksul saarele peale neli tiiru, külastasin lugematuid kordi lõunarannikut ja

teisi tuntud vaatamisväärsusi. Õnnestus kasta jalad Põhja-Jäämerre, nautida vabas looduses soojade vannide võtmist ja pugeada lumega kaetud koopasse, et ujuda maaluses kuumas jões. Islandi kultuuri lahutamatu osa on välbasseinid ja lageda taeva all kuumas mullivannis lõõgastumine, millest sai minu igapäevane harjumus.

Mullivannid olid päevast või kellaajast hoolimata tihti ülerahvastatud. Kui tundus, et nüüd on mullivann rahvast pungil, siis ikka mahtus mõni islandlane mu kõrvale istuma ja juttu puhuma. Ujula on islandlaste jaoks paik, kus enne tööpäeva end virgutada ja pärast lõõgastuda. See on kohtumispaik, et arutada päevateemad, rääkida poliitikast ja uuri- da, milline on tuttavate käekäik.

Sõbralikud ja muretud

Islandlased on muretud, hoolimata sellest, et ilm on heitlik ja päikesepaistet vähe. Inimesed on sõbralikud, naeratavad ja lahked. Vastupidiselt Islandi loodusele,

mis on ohtlik ja ettearvatu, on igapäevaelu turvaline ja inimesed usaldavad üksteist. Islandil veedetud päevad olid täis seiklusi, põnevaid kohtumisi, üllatushetki ja naljakaid juhtumisi.

Töötasin koos vabatahtlikega kasvahoonetes, kus kasvatatakse mahetooteid, istutasime puid, korrasime parke, tegime koolides esitlusi keskkonna teemal, värvisime seinu ja aknaid ning olime abiks kunsti- ja muusikafestivalidel. Nautisin seda, et töö võimaldas mul palju Islandil ringi reisida ja kogeda elu pealinnal kõrval Islandi väikestes üksildastes sadamalinnades.

Pakkisin iga kuu oma asjad ja sõitsin järjekordsesse laagrisse, et töötada koos uue grupiga. Nüüd on mul eri maailmajagudest palju sõpru, keda külastada ja külla oodata.

Esimest korda elus tundsin, kuidas ma mitte kuidagi ei taha, et tuleks päev, kui võtan ette tee tagasi koju. Islandi seiklused jäävad mind alati mõtetes saatma.

